

Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu

**Języki obce w nowej europejskiej rzeczywistości
– od doświadczenia przeszłości
po perspektywę na przyszłość**

pod redakcją

Jarosława Gizy, Racheli Pazdan, Anny Cetnarowskiej,
Roberta Rogowskiego, Grzegorza Adama Ziętali

Nowy Sącz 2023

Redaktor Naukowy

dr Jarosław Giza, dr Rachel Pazdan, mgr Anna Cetnarowska,
dr Robert Rogowski, dr Grzegorz Adam Ziętała

Recenzje

prof. dr hab. Agnieszka Adamowicz-Pośpiech
dr hab. Ewa Dźwierzyńska, prof. UR

Redaktor Techniczny

dr Tamara Bolanowska-Bobrek

© Copyright by Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
Nowy Sącz 2023

ISBN 978-83-67661-19-5

Wydawca

Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
ul. Staszica 1, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 443 45 45, e-mail: sog@ans-ns.edu.pl
www.ans-ns.edu.pl

Adres redakcji

Wydawnictwo Naukowe Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu
ul. Staszica 1, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 443 45 45, e-mail: wn@ans-ns.edu.pl, tbolanowska@ans-ns.edu.pl
wydawnictwo.ans-ns.edu.pl

Druk

Wydawnictwo i drukarnia NOVA SANDEC s.c.
Mariusz Kałyniuk, Roman Kałyniuk
ul. Lwowska 143, 33-300 Nowy Sącz
tel.: +48 18 441 02 88, e-mail: biuro@novasandec.pl

Spis treści

Wstęp.....	5
Emocje jako czynnik wpływający na motywację w procesie uczenia się języka obcego we współczesnej dydaktyce (<i>Alicja Fyda</i>)	8
Powerful yet forgotten queens in British history: Boudica, Cartimandua: history and popular culture (<i>Jarosław Giza</i>).....	21
Assessment in interpreter training (<i>Joanna Janisz</i>).....	38
Indywidualne i społeczne aspekty gotowości komunikowania się w językach obcych – perspektywa studentów (<i>Julia Kłapa</i>)	49
Słowo – tekst – rytm. <i>Jedyne najwyższe drzewa na ziemi</i> Iwana Wyrypajewa jako głos w sprawie kryzysu humanizmu w XXI wieku (<i>Natalia Kurjački-Góra</i>)	67
Между осуждением и единством. Полемика Дмитрия Туптало и Филарета Дроздова со старообрядцами (<i>Mikołaj Mazuś</i>).....	78
Rosjanie wobec wojny na Ukrainie (<i>Michał Szeliga</i>).....	91
Skala znajomości skrótowców medycznych przez współczesnych użytkowników języka polskiego (<i>Edyta Woźniak</i>).....	104
Współczesny model komunikacji językowej w relacji lekarz – pacjent (<i>Edyta Woźniak</i>).....	112
Leksemy „kłamstwo” i „ложь” w Biblii – analiza kontrastywna tekstów w języku polskim i rosyjskim (<i>Grzegorz Adam Ziętała</i>)	120
Informacje o Autorach	141

LEKSEMY „KŁAMSTWO” I „ЛОЖЬ” W BIBLI – ANALIZA KONTRASTYWNA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM I ROSYJSKIM (Grzegorz Adam Ziętala¹)

„Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu” (Wj 20:16)
„Не произноси ложного свидетельства на ближнего твоего” (Исх. 20:16)

Streszczenie

Kłamstwo nabrało szczególnego znaczenia po agresji Rosji na Ukrainę. Warto zastanowić się, w jaki sposób „kłamstwo” i jego odpowiednik rosyjski „ложь” są przekazane w Biblii. W niniejszym rozdziale dokonujemy analizy kontrastywnej tych leksemów, co może być ważne nie tylko dla językoznawców, specjalistów z zakresu lingwistyki kulturowej, ale też tłumaczy.

Summary

The lie gained particular importance after Russia's aggression against Ukraine. It is worth considering how the “lie” and its equivalent, the Russian “ложь”, are transmitted in the Bible. In this chapter, we perform a contrastive analysis of these lexemes, which may be important not only for linguists, specialists in cultural linguistics, but also for translators.

Wprowadzenie

Kłamstwo w każdej kulturze jest grzechem. Są jednak w kulturach specyficzne wyjątki, gdy można to kłamstwo stosować. W religii jednoznacznie kłamstwo to grzech. Wielu duchownych prawosławnych jednak również dopuszcza stosowanie kłamstwa. Wyrazistym przykładem jest tutaj patriarcha Cyryl I, który na usługach Kremla kłamie na temat tzw. operacji specjalnej w Ukrainie, a także historii Ukrainy i Rosji, usprawiedliwiając władze rosyjskie i zachęcając do walki. Sam Cyryl I również reprezentuje dualistyczne podejście wobec kłamstwa. 28 lutego 2012 r. podczas kazania stwierdził:

Jeśli mówimy i czynimy kłamstwo, to niszczymy tkankę relacji społecznych i osobistych, będziemy ukarani nie tylko w przyszłości, ale koszmarami w naszym życiu ludzkim, czy to rodzinnym, czy społecznym (...).

Kłamstwo to uczynek diabelski. Jeśli mówimy i czynimy nieprawdę, to stajemy w jednym szeregu z diabłem i jego aniołami, bo on jest kłamcą i ojcem kłamstwa (...).

Jeszcze jako dziecko rozmawiałem ze swoim świętej pamięci ojcem i zapytałem go: „Tato, jak można przeżyć życie i nie mówić nieprawdy?”. Ojciec odpowiedział mi coś, co do dziś przechowuję w swym sercu jako przykazanie, i sądzę, że to Boskie przykazanie. Powiedział proste słowa: „Synku, nigdy nie mów nieprawdy, ale kto cię ciągnie za język mówić całą prawdę?”. Myślę, że to najlepsza zasada, gdy słowa prawdy mogą zaszkodzić nam samym, albo otoczeniu (*Святейший патриарх...*, 2012)².

---

¹ Akademia Nauk Stosowanych w Nowym Sączu.

² w całym tekście tłum. wł. – GZ.

3 maja 2022 r. na kazaniu patriarcha znów skłamał:

My nie chcemy z nikim walczyć, Rosja nigdy na nikogo nie napadła. To dziwne, bo ten wielki i wspaniały kraj nigdy nie napadał na nikogo, tylko bronił swoich granic. Daj Boże, żeby do końca świata nasz kraj był taki – silny, potężny i jednocześnie umiłowany przez Boga (*Патриарх Кирилл...*, 2022).

Tego rodzaju kłamliwych wypowiedzi, sprzecznych z przykazaniami wiary, jest pełno w ustach głowy Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego. Może to być materiał na oddzielną analizę. W tym miejscu warto się jednak zastanowić, czym jest kłamstwo w Biblii, jak jest wyrażane i jakie ma znaczenie.

Jeden ze świętych kościoła prawosławnego – Mikołaj Serbski – pisał:

Od Boga oddziela nas kłamstwo i tylko kłamstwo. Powiedzieć, że od Boga oddziela nas prawda, to to samo, co od Boga oddziela nas Bóg. Kłamliwe myśli, kłamliwe słowa, kłamliwe pragnienia to istota kłamstwa, która prowadzi nas do niebytu, odsunięcia od Boga (*О лжи*, 2014).

Protojerej Wiaczesław również dopuszcza kłamstwo w pewnych sytuacjach:

Niestety, nie zawsze możemy ludziom mówić prawdę: nie wszyscy jej chcą lub są gotowi ją wysłuchać; nie zawsze prawda jest dobra: czasami można nią bardzo zranić (...). Osobie prawosławnej jest łatwiej: mamy spowiedź, możemy pokajać się przed Bogiem, pozostawiając w niewiedzy bliskich. Ranić bliską osobę pokajaniem³ nie trzeba (*Анатомия лжи*, 2019).

1. Stosunek Boga do kłamstwa

W jaki sposób Bóg odnosi się do kłamstwa? Kłamstwo jest grzechem uniwersalnym. Kłamstwo to grzech, który cechuje całą ludzkość:

[1]

Od łona matki występni zeszli na bezdroża, od urodzenia zbłądzili głosiciele kłamstwa (Ps 58(57),4).

С самого рождения отступили нечестивые, от утробы матери заблуждаются, говоря ложь (Пс. 57:4).

---

³ W teologii prawosławnej „pokajanie” (tak nazywana jest też spowiedź) to nie jest napad wyrzutów sumienia czy uzalanie się nad sobą, ale nawrócenie się i ponowne ukierunkowanie życia. Św. Jan Klimak mówi, że „Pokajanie jest córką nadziei i odrzuceniem rozpacz”. Jak przeczytałem na jednej z prawosławnych stron internetowych, „Kajać się – znaczy patrzeć w górę, na miłość Bożą, a nie w dół na swoje wady i przewinienia, nie wstecz z wyrzutami do samego siebie, ale wprzód z ufnością. Czynić pokutę, to widzieć nie to, kim się stałem, ale kim przez łaskę Chrystusa mogę się ciągle jeszcze stać. Takie pozytywne rozumienie pokajania nie sprowadza się do pojedynczego czynu, lecz oznacza ciągłą postawę, bezustanną pracę nad swoim życiem duchowym”. W jednym z prawosławnych tekstów liturgicznych czytamy: „Zajaśniała wiosna postu – kwiat pokajania zaczął się rozwijać”. W „pokajaniu” nie chodzi więc o – jeśli można tak powiedzieć – „świeckie” upokorzenie. To raczej „nowe otwarcie”, początek nowego życia, którego jednak nie da się podjąć bez bolesnego pożegnania ze starym żywotem. Bo – jak pisał ks. Wujek – „Grzech, który przez pokutę nie jest oczyszczony, drugie grzechy wnet za sobą ciągnie”. I nie chodzi tutaj tylko o pokutę zadaną na spowiedzi, ale o całe duszy naszej i ciała pokajanie (Draguła, 2017).

Stosunek Boga do kłamstwa jest identyczny w Starym i Nowym Testamencie (*Ложь в свете Библии*), Bóg zawsze nienawidzi kłamstwa:

[2]

Tych sześć rzeczy w nienawiści ma Pan, a siedem budzi u Niego odrazę: wyniosłe oczy, kłamliwy język, ręce, co krew niewinną wylały, serce knujące złe plany, nogi, co biegną prędko do zbrodni, świadek fałszywy, co kłamie, i ten, kto wznieca kłótnie wśród braci (Prz 6, 16-19).

Вот шесть, что ненавидит Господь, даже семь, что мерзость душе Его: глаза гордые, язык лживый и руки, проливающие кровь невинную, сердце, кующее злые замыслы, ноги, быстро бегущие к злодейству, лжесвидетель, наговаривающий ложь и сеющий раздор между братьями (Притч. 6:16-19).

[3]

Wstrętne dla Pana są usta kłamliwe, lecz w prawdomównych ma upodobanie (Prz 12,22).

Мерзость пред Господом – уста лживые, а говорящие истину благоугодны Ему (Притч. 12:22).

Kłamstwo jest grzechem, a więc kara za nie musi być surowa:

- kłamcę czeka zagłada:

[4]

Człowiekiem nikczemnym jest i nicponiem: kto chodzi z kłamstwem na ustach, oczyma strzela, szurga nogami, palcami swymi wskazuje; a w sercu podstęp ukrywa, stale przemyśliwa zło, jest podniecią do kłótni. Dlatego nagle zagłada nań przyjdzie: w mgnieniu oka zniszczony – i nieodwracalnie (Prz 6, 12-15).

Человек лукавый, человек нечестивый ходит со лживыми устами, мигает глазами своими, говорит ногами своими, дает знаки пальцами своими; коварство в сердце его: он умышляет зло во всякое время, сеет раздоры. Зато внезапно придет погибель его, вдруг будет разбит – без исцеления (Притч. 6:12-15).

- kłamcy nie wejdą do Królestwa Bożego:

[5]

A nic nieczystego do niego nie wejdzie, ani ten, co popełnia ohydę i kłamstwo, lecz tylko zapisani w księdze życia Baranka (Ap 21,27).

И не войдет в него [в Небесный Иерусалим] ничто нечистое и никто преданный мерзости и лжи, а только те, которые написаны у Агнца в книге жизни (Откр. 21:27).

[6]

Włogosławieni, którzy płuczą swe szaty, aby władza nad drzewem życia do nich należała i aby bramami wchodzili do Miasta. Na zewnątrz są psy, guślarze, rozpustnicy, zabójcy, bałwochwalcy i każdy, kto kłamstwo kocha i nim żyje (Ap 22, 14-15).

Блаженны те, которые соблюдают заповеди Его, чтобы иметь им право на древо жизни и войти в город воротами. А вне – псы и чародеи, и любодееи, и убийцы, и идолослужители, и всякий любящий и делающий неправду (Откр. 22:14-15).

- kłamcy będą strąceni do jeziora gorejącego:

[7]

A dla tchórzów, niewiernych, obmierzłych, zabójców, rozpustników, guślarzy, bałwochwalców i wszelkich kłamców: udział w jeziorze gorejącym ogniem i siarką. To jest śmierć druga (Ps 21,8).

Боязливых же и неверных, и скверных и убийц, и любодеев и чародеев, и идолослужителей и всех лжецов участь в озере, горящем огнем и серою. Это смерть вторая (Откр. 21:8).

- kłamców czeka zguba:

[8]

Zsyłasz zgubę na wszystkich, co mówią kłamliwie. Mężem krwawym i podstępym brzydzi się Pan (Ps 5,7).

Ты погубишь говорящих ложь; кровожадного и коварного гнушается Господь (Пс. 5:7).

- fałszywi świadkowie nie unikną kary:

[9]

Fałszywy świadek nie ujdzie karania, kto kłamstwem oddycha, nie zdoła się wymknąć (Prz 19,5).

Лжесвидетель не останется ненаказанным, и кто говорит ложь, не спасется (Притч. 19:5).

- kłamca nie będzie mógł ujrzeć Boga:

[10]

Kto wstąpi na górę Pana, kto stanie w Jego świętym miejscu? Człowiek o rękach nieskalanych i o czystym sercu, który nie skłonił swej duszy ku marnościami i nie przysięgał fałszywie. Taki otrzyma błogosławieństwo od Pana i zapłatę od Boga, Zbawiciela swego (Ps 24(23), 3-5).

Кто взойдет на гору Господню, или кто станет на святом месте Его? Тот, у которого руки неповинны и сердце чисто, кто не клялся душою своею напрасно и не божился ложно, – тот получит благословение от Господа и милость от Бога, Спасителя своего (Пс. 23:3-5).

W religii kłamstwo może być uczynione myślą, słowem lub życiem, a jego źródłem jest diabeł:

[11]

Wy macie diabła za ojca i chcecie spełniać pożądaniami waszego ojca. Od początku był on zabójcą i w prawdzie nie wytrwał, bo prawdy w nim nie ma. Kiedy mówi kłamstwo, od siebie mówi, bo jest kłamcą i ojcem kłamstwa (J 8,44).

Ваш отец диавол; и вы хотите исполнять похоти отца вашего. Он был человекоубийца от начала и не устоял в истине, ибо нет в нем истины. Когда говорит он ложь, говорит свое, ибо он лжец и отец лжи (Ин. 8:44).

2. Analiza kontrastywna konceptu „kłamstwo” i „ложь” w tekście Biblii

Słowu „kłamstwo” (<https://wbiblii.pl/szukaj/klamstwo>, dostęp: 15.10.2022) w Biblii w języku polskim w zdecydowanej większości przypadków odpowiada rosyjski (https://azbyka.ru/biblia/search?q=ложь&lang=2&page=1&search_type=0 (dostęp: 15.10.2022) ekwiwalent „ложь”. Trzeba jednak zauważyć, że czasami zostaje ono przetłumaczone inaczej i nie zawsze numeracja ksiąg lub rozdziałów oraz ich zapis w obu wersjach Biblii jest identyczna, co przedstawiamy poniżej:

1. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь” w obu wariantach tekstów:

[12].

Czy nie tak? Któż kłamstwo wykaże? Któż mowę moją zniweczy?» (Hi 24,25)

Если это не так, – кто обличит меня во лжи и в ничто обратит речь мою? (Иов. 24:25)

[13]

Miłujesz bardziej zło niż dobro, bardziej kłamstwo niż mowę sprawiedliwą (Ps 52,5)

[14]

ты любишь больше зло, нежели добро, больше ложь, нежели говорить правду (Пс. 51:5)

[15]

Czy Boga złem osłonicie? Wszechmogącego obronicie kłamstwem? (Hi 13,7)

Надлежало ли вам ради Бога говорить неправду и для Него говорить ложь? (Иов. 13:7)

[16]

Świadek prawdomówny ratuje ludzi, oszustwo rozszerza kłamstwa (Prz 14,25)

Верный свидетель не лжет, а свидетель ложный наговорит много лжи (Притч. 14:25)

[17]

Kłamstwo jest złym nawykiem człowieka i jest ono stale na ustach ludzi źle wychowanych (Syr 20,24)

Злой порок в человеке – ложь; в устах невежд она – всегда (Сир. 20:24)

[18]

Nienawidzę i wstręt czuję do kłamstwa, a Prawo Twoje miłuję (Ps 119,163)

Ненавижу ложь и гнушаюсь ею; закон же Твой люблю (Пс. 118:163)

[19]

Przepowiadają wam bowiem kłamstwo, by was przez to wygnać z waszej ziemi, abym was musiał wypędzić i abyście wyginęli (Jr 27,10)

Ибо они пророчествуют вам ложь, чтобы удалить вас из земли вашей и чтобы Я изгнал вас и вы погибли (Иер. 27:10)

[20]

Nie słuchajcie też słów proroków, mówiących do was: „Nie będziecie służyć królowi babilońskiemu”. Prorokują wam bowiem kłamstwo (Jr 27,14)

И вы не слушайте своих пророков и своих гадателей, и своих сновидцев, и своих волшебников, и своих звездочетов, которые говорят вам: «не будете служить царю Вавилонскому». Ибо они пророчествуют вам ложь, чтобы удалить вас из земли вашей, и чтобы Я изгнал вас и вы погибли (Иер. 27:9-10)

[21]

Dlatego odrzuciwszy kłamstwo: niech każdy z was mówi prawdę do bliźniego*, bo jesteście nawzajem dla siebie członkami (Ef 4,25)

Покончим же со всякой ложью! Будем каждый говорить истину ближнему своему, ведь все мы связаны друг с другом как части одного тела (Эфес. 4:25)

[22]

Grób Mu wyznaczono między bezbożnymi, i w śmierci swej był [na równi] z bogaczem*, chociaż nikomu nie wyrządził krzywdy i w Jego ustach kłamstwo nie powstało (Iz 53,9)

Ему назначали гроб со злодеями, но Он погребён у богатого, потому что не сделал греха, и не было лжи в устах Его (Ис. 53:9)

[23]

Niby łuk napinają swój język; kłamstwo, a nie prawda panuje w kraju. Albowiem kroczą od przewrotności do przewrotności, a nie uznają Pana (Jr 9,2)

Как лук, напрягают язык свой для лжи, усиливаются на земле неправдою; ибо переходят от одного зла к другому, и Меня не знают, говорит Господь (Иер. 9:3)

[24]

Pan moją siłą, moją twierdzą, moją ucieczką w dniu ucisku. Do Ciebie przyjdą narody z krańców ziemi i powiedzą: «Przodkowie nasi odziedziczyli tylko kłamstwo – nicość pozbawioną jakiegokolwiek mocy» (Jr 16,19)

Господи, сила моя и крепость моя и прибежище мое в день скорби! к Тебе придут народы от краев земли и скажут: "только ложь наследовали наши отцы, пустоту и то, в чем никакой нет пользы" (Иер. 16:9)

[25]

Obaj zaś królowie, mając serca skłonne ku złemu, przy jednym stole będą mówić kłamstwo, nie osiągną jednak nic, ponieważ nie nadszedł jeszcze kres ustalonego czasu (Dn 11,27)

У обоих царей сих на сердце будет коварство, и за одним столом будут говорить ложь, но успеха не будет, потому что конец еще отложен до времени (Дан. 11:27)

[26]

A nic nieczystego do niego nie wejdzie ani ten, co popełnia ohydę i kłamstwo, lecz tylko zapisani w księdze życia Baranka (Ap 21,27)

И не войдет в него ничто нечистое и никто преданный мерзости и лжи, а только те, которые написаны у Агнца в книге жизни (Откр. 21:27)

[27]

Mężowie, dokąd będziecie sercem ociężali? Czemu kochacie marność i szukacie kłamstwa? (Ps 4,3)

Сыны мужей! доколе слава моя будет в поругании? доколе будете любить суету и искать лжи? (Пс. 4:3)

[28]

Od łona matki występni zeszli na bezdroża, od urodzenia zbłądzili głosiciele kłamstwa (Ps 58,4)

С самого рождения отступили нечестивые, от утробы матери заблуждаются, говоря ложь (Пс. 57:4)

[29]

Droge kłamstwa odwracaj ode mnie, daj mi zaś łaskę Twojego Prawa! (Ps 119,29)

Удали от меня путь лжи, и закон Твой даруй мне (Пс. 118:29)

[30]

Prawdę Bożą przemienili oni w kłamstwo i stworzeniu oddawali cześć, i służyli jemu, zamiast służyć Stwórcy, który jest błogosławiony na wieki. Amen (Rz 1,25)

Они заменили истину Божию ложью, и поклонялись, и служили твари вместо Творца, Который благословен во веки, аминь (Рим. 1:25)

[31]

Fałszywy świadek nie ujdzie karania, kto kłamstwem oddycha, nie zdoła się wymknąć (Prz 19,5)

Лжесвидетель не останется ненаказанным, и кто говорит ложь, не спасется (Притч. 19:5)

[32]

Lepszy złodziej niż ten, co stale kłamstwem się posługuje, obydwaj zaś zgubę odziedziczą w spadku (Syr 20,25)

Лучше вор, нежели постоянно говорящий ложь; но оба они наследуют погибель (Сир. 20:25)

[33]

Wstyďte się przed ojcem i matką – nierządu, przed księciem i władcą – kłamstwa (Syr 41,17)

Стыдитесь пред отцом и матерью блуда, пред начальником и властелином – лжи (Сир. 41:21)

[34]

Przeciw bratu nie uprawiaj kłamstwa ani nie czyń podobnie wobec przyjaciela (Syr 7,12)

Не выдумывай лжи на брата твоего, и не делай того же против друга (Сир. 7:12)

[35]

Nie mów żadnego kłamstwa, albowiem trwanie w nim wcale nie prowadzi do dobrego (Syr 7,13)

Не желай говорить какую бы то ни было ложь; ибо повторение ее не послужит ко благу (Сир. 7:13)

[36]

Dlatego Bóg dopuszcza działanie na nich oszustwa, tak iż uwierzą kłamstwu (2 Tes 2,11)

И за сие пошлет им Бог действие заблуждения, так что они будут верить лжи (2 Фес. 2:11)

[37]

Na to odpowiedział Achior, wódz wszystkich Ammonitów: «Niechaj posłucha pan mój mowy z ust sługi swego, a opowiem ci prawdę o tym narodzie, który zamieszkuje te góry blisko ciebie. Nie wyjdzie z ust sługi twego żadne kłamstwo (Jdt 5,5)

Ахиор, предводитель всех сынов Аммона, сказал ему: выслушай, господин мой, слово из уст раба твоего; я скажу тебе истину об этом народе, живущем близ тебя в этой нагорной стране, и не выйдет лжи из уст раба твоего (Иудифь. 5:5)

[38]

ponieważ podporą i pomocnikiem stałeś się dla mnie. Ochroniłeś ciało moje od zguby, od sieci oszczerczego języka i od warg wypowiadających kłamstwo; a wobec przeciwników stałeś się pomocnikiem i wybawiłeś mnie (Syr 51,2)

ибо Ты был мне покровителем и помощником и избавил тело мое от погибели и от сети клеветнического языка, от уст сплетающих ложь; и против восставших на меня Ты был мне помощником и избавил меня (Сир. 51:2-4)

[39]

Nikt nie skarży się do sądu według słuszności i nikt tam szczerze sprawy nie dochodzi: byleby się oprzeć na fałszu i powiedzieć kłamstwo, byle uknuć podstęp i spłodzić niegodziwość (Iz 59,4)

Никто не возвышает голоса за правду, и никто не вступает за истину; надеются на пустое и говорят ложь, зачинают зло и рождают злодейство (Ис. 59:4)

[40]

Do kapłanów zaś i do tego ludu powiedziałem, co następuje: To mówi Pan: «Nie słuchajcie słów waszych proroków, przepowiadających wam: "Oto naczynia domu Pańskiego* wrócą z Babilonu, teraz, natychmiast". Prorokują wam bowiem kłamstwo (Jr 27,16)

И священникам и всему народу сему я говорил: так говорит Господь: не слушайте слов пророков ваших, которые пророчествуют вам и говорят: "вот, скоро возвращены будут из Вавилона сосуды дома Господня "; ибо они пророчествуют вам ложь (Иер. 27:16)

[41]

To mówi Pan Zastępów, Bóg Izraela, do Achaba, syna Kolajasza, i do Sidkijasza, syna Maasejasza, którzy prorokowali wam kłamstwo w moje imię: Oto wydam ich w ręce Nabuchodonozora, króla babilońskiego, który zabije ich na waszych oczach (Jr 29,21)

так говорит Господь Саваоф, Бог Израилев, об Ахаве, сыне Колии, и о Седекии, сыне Маасеи, которые пророчествуют вам именем Моим ложь: вот, Я предам их в руки Навуходоносора, царя Вавилонского, и он умертвит их пред вашими глазами (Иер. 29:21)

[42]

Oto dlatego Pan dał teraz ducha kłamstwa w usta tych twoich proroków. Pan bowiem zawyrokował twoją zgubę (2 Krn 18,22)

И теперь, вот попустил Господь духу лжи войти в уста сих пророков твоих, но Господь изрек о тебе недоброе (2 Пар. 18:22)

[43]

Szczęśliwy mąż, który złożył swą nadzieję w Panu, a nie idzie za pyszałkami i za zwolennikami kłamstwa (Ps 40,5)

Блажен человек, который на Господа возлагает надежду свою и не обращается к гордым и к уклоняющимся ко лжи (Пс. 39:5)

[44]

Nie będzie mieszkał w moim domu ten, kto podstęp knuje. Ten, który kłamstwa rozgłasza, nie ostoi się przed moimi oczami (Ps 101,7)

Не будет жить в доме моем поступающий коварно; говорящий ложь не останется пред глазами моими (Пс. 100:7)

[45]

I wezmę sobie prawo za miarę, a sprawiedliwość za pion. Ale grad zmiecie schronisko kłamstwa, a wody zaleją kryjówkę (Iz 28,17)

И поставлю суд мерилом и правду весами; и градом истребитя убежище лжи, и воды потопят место укрывательства (Ис. 28:17)

[46]

Bo krwią splamione są wasze dłonie, a palce wasze – zbrodnią. Wasze wargi wypowiadają kłamstwa, a przewrotności szepce wasz język (Iz 59,3)

Ибо руки ваши осквернены кровью и персты ваши – беззаконием; уста ваши говорят ложь, язык ваш произносит неправду (Ис. 59:3)

[47]

Jeden zwodzi drugiego, nie mówiąc prawdy; przyzwyczaili swój język do kłamstwa, postępują przewrotnie (Jr 9,4)

Каждый обманывает своего друга, и правды не говорят: приучили язык свой говорить ложь, лукавствуют до усталости (Иер. 9:5)

[48]

Poślij do wszystkich uprowadzonych do niewoli następujące słowa: To mówi Pan do Szemajasza Nechelamity: Ponieważ Szemejasz prorokował wam, mimo że go nie powołałem, i utwierdzał waszą ufność w kłamstwo, (Jr 29,31)

пoшлe кo вceм пeрeсeлeнцaм cкaзaть: тaк гoвoрит Гoспoдь o Шeмaии Нeхeлaмитянинe: зa тo, чтo Шeмaия y вaс прoрoчeствyeт, a Я нe пoсылaл eгo, и oбнaдeживaeт вaс лoжнo, (Иep. 39:31)

[49]

Grzech na ich ustach: to słowo ich warg. Niech spęta ich własna pycha, za złorzeczenia i kłamstwa, które rozgłaszają (Ps 59,13)

Слoвo языкa их eсть грeх уст их, дa улoвятcя они в гoрдocти cвoeй зa клятву и лoжь, кoтoрyю пpoизнoсят (Пc. 58:13)

[50]

Dlaczego uprawiacie zło, zbieracie nieprawość i spozywacie owoce kłamstwa? Ponieważ nadzieję złożyłeś w twych rydwanach i mnóstwie twoich wojowników – (Oz 10,13)

Вы вoздeлывали нeчeстие, пoжинaeтe бeззакoниe, eдитe плoд лжи, пoтoму чтo ты нaдeялcя нa путь твoй, нa мнoжeствo рaтникoв твoих (Oc. 10:13)

[51]

Efraim otoczył Mnie kłamstwem, oszustwem – dom Izraela, lecz Juda zna jeszcze Boga i nazywa się ludem Świętego (Oz 12,1)

Okружил Меня Ефрем лoжью и дом Израилев лукавством; Иуда держался ещe Бoгa и вeрeн был co cвятыми (Oc. 11:12)

[52]

przez które bogacze jego pełni są zdzierstwa, a mieszkańcy jego wypowiadają kłamstwa <i język w ich ustach jest zdradliwy?> (Mi 6,12)

Так кaк бoгaчи eгo испoлнeны нeпpавдy, и житeли eгo гoвoрят лoжь, и язык их eсть oбмaн в устax их, (Mих. 6:12)

[53]

Co do krętacza, to złe są jego kręactwa; knuje on podstępne sposoby, by zgubić biednych słowami kłamstwa, chociaż ubogi udowodni swe prawo (Iz 32,7)

У кoвapнoгo и дeйствoвaния гибeльнe: он зaмышлaeт кoвы, чтoбы пoгубить бeднoгo слoвaми лжи, хoтя бы бeдный был и пpав (Иc. 32:7)

[54]

Ograniczony pozostaje każdy człowiek bez wiedzy, wstydzić się musi każdy złotnik z powodu bożka. Utoczył bowiem podobizny, które są kłamstwem i nie ma w nich [życiodajnego] tchnienia (Jr 10,14)

Бeзyмствyeт вcякий чeлoвeк в cвoeм знaнии, cрaмит ceбя вcякий плaвилыщик истуканoм cвoим, ибo выплaвлeннoe им eсть лoжь, и нeт в нeм дyxa (Иep. 10:14)

[55]

Taki jest twój los, zapłata ode Mnie za twój bunt – wyrocznia Pana – za to, że o Mnie zapomniiałś, a zaufałaś Kłamstwu (Jr 13,25)

Вoт жрeбий твoй, oтмeрeннaя тeбe oт Мeня чaсть, гoвoрит Гoспoдь, пoтoму чтo ты зaбылa Мeня и нaдeялaсь нa лoжь (Иep. 13:25)

[56]

Nierozumny pozostaje każdy człowiek bez wiedzy; wstydić się musi bożka każdy złotnik, bo podobizny, jakie odlał, są kłamstwem i nie ma w nich tchnienia (Jr 51,17)

Безумствует всякий человек в своем знании, срамит себя всякий плавильщик истуканом своим, ибо истукан его есть ложь, и нет в нем духа (Иер. 51:17)

[57]

Oglądają rzeczy zwodnicze i prorokują kłamstwa ci, którzy mawiają: "Wyrocznia Pana". Pan ich nie posłał, a mimo to oczekują spełnienia słowa (Ez 13,6)

Они видят пустое и предвещают ложь, говоря: «Господь сказал»; а Господь не посылал их; и обнадеживают, что слово сбудется (Иез. 13:6)

[58]

Ponieważ zasmucałyście kłamstwem serce sprawiedliwego, chociaż Ja go nie zasmucałem, i ponieważ wzmacniałyście ręce bezbożnego, aby nie zawrócił ze swe drogi złej i żył, (Ez 13,22)

За то, что вы ложью опечаливаете сердце праведника, которое Я не хотел опечаливать, и поддерживаете руки беззаконника, чтобы он не обратился от порочного пути своего и не сохранил жизни своей, – (Иез. 13:22)

[59]

Efraim pasie się wiatrem, za wichrem wschodnim wciąż biega; pomnaża kłamstwa i gwałty, zawiera przymierze z Asyrią, a do Egiptu wywozi oliwę (Oz 12,2)

Ефрем пасет ветер и гоняется за восточным ветром, каждый день умножает ложь и разорение; заключают они союз с Ассуром, и в Египет отвозится елей (Ос. 12:1)

[60]

mianowicie, że jeśli nie wyjawicie mi snu, jeden może was tylko spotkać wyrok – i że zmówiliście się opowiadać wobec mnie kłamstwo i oszustwo, dopóki się czasy nie zmienią. Dlatego oznajmijcie mi sen, bym się przekonał, iż możecie wyjawić mi jego znaczenie. (Dn 2,9)

Так как вы не объявляете мне сновидения, то у вас один умысел: вы собираетесь сказать мне ложь и обман, пока минет время; итак расскажите мне сон, и тогда я узнаю, что вы можете объяснить мне и значение его (Дан. 2:9)

[61]

Mówicie: «Zawarliśmy przymierze ze Śmiercią, i z Szeolem zrobiliśmy układ. Gdy się rozleje powódź [wrogów], nas nie dosięgnie, bo z kłamstwa uczyniliśmy sobie schronisko i skryliśmy się pod fałszem» (Iz 28,15)

Так как вы говорите: «мы заключили союз со смертью и с преисподнею сделали договор: когда всепоражающий бич будет проходить, он не дойдет до нас, – потому что ложь сделали мы убежищем для себя, и обманом прикроем себя» (Ис. 28:15).

[62]

A wśród proroków Jerozolimy widziałem obrzydliwość: cudzołóstwo, zatwardziałość w kłamstwie i popieranie złoczyńców, przy czym nikt się nie nawraca ze swej niegodziwości. Stali się oni wszyscy dla Mnie jakby Sodoma, a mieszkańcy ich jakby Gomorą (Jr 23,14)

Но в пророках Иерусалима вижу ужасное: они прелюбодействуют и ходят во лжи, поддерживают руки злодеев, чтобы никто не обращался от своего нечестия; все они предо Мною – как Содом, и жители его – как Гоморра (Иер. 23:14)

[63]

ponieważ postępowali haniebnie w Izraelu, cudzołożąc z żonami swoich bliźnich i głosząc w moje imię słowa kłamstwa, czego im nie zleciłem. Ja wiem o tym i jestem świadkiem – wyrocznia Pana (Jr 29,23)

за то, что они делали гнусное в Израиле: прелюбодействовали с женами ближних своих и именем Моим говорили ложь, чего Я не повелевал им; Я знаю это, и Я свидетель, говорит Господь (Иер. 29:23)

[64]

Ręka moja dotknie proroków, którzy widzą rzeczy zwodnicze i przepowiadają kłamstwa. Nie będą oni należeć do społeczności mego ludu i nie zostaną wpisani w poczet pokoleń izraelskich, nie wejdą do ziemi Izraela, abyście poznali, że Ja jestem Pan Bóg (Ez 13,9)

И будет рука Моя против этих пророков, видящих пустое и предвещающих ложь; в совете народа Моего они не будут, и в список дома Израилева не впишутся, и в землю Израилеву не войдут; и узнаете, что Я Господь Бог (Иез. 13:9).

[65]

A jeśli wystąpi ktoś jako prorok, wówczas ojciec i matka, rodzice jego, powiedzą mu: «Nie możesz pozostać przy życiu, bo głosisz kłamstwa w imię Pana». I ojciec z matką, jego rodzice, przebiją go, gdyby prorokował (Za 13,3)

Тогда, если кто будет прорицать, то отец его и мать его, родившие его, скажут ему: тебе не должно жить, потому что ты ложь говоришь во имя Господа; и поразят его отец его и мать его, родившие его, когда он будет прорицать (Зах. 13:3)

[66]

przez które bogacze jego pełni są zdzierstwa, a mieszkańcy jego wypowiadają kłamstwa <i język w ich ustach jest zdradliwy?> (Mi 6,12)

Так как богачи его исполнены неправды, и жители его говорят ложь, и язык их есть обман в устах их, (Мих. 6:12)

2. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „суета” [marność, próżność], a rzeczownikowi „fałsz” – rzeczownik „ложь”

[67]

Kłamstwo i fałsz oddalaj ode mnie, nie dawaj mi bogactwa ni nędzy, żyw mnie chlebem niezbędnym (Prz 30,8)

суету i ложь удали от меня, нищеты и богатства не давай мне, питай меня насущным хлебом, (Притч. 30:8)

3. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przymiotnik „суетный” [marny, próżny]

[68]

W Gileadzie panuje nieprawość i kłamstwo się gnieździ; w Gilgal składają ofiary cielcom, dlatego ołtarze ich będą jak stos kamieni pośród bruzd na polach (Oz 12,12)

Если Галаад сделался Авенном, то они стали суетны, в Галгалах заколали в жертву тельцов, и жертвенники их стояли как груды камней на межах поля (Ос. 12:11).

4. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „неправда” [nieprawda]:

[69]

Na zewnątrz są psy, guślarze, rozpustnicy, zabójcy, bałwochwalcy i każdy, kto kłamstwo kocha i nim żyje (Ap 22,15)

А вне – псы и чародеи, и любодееи, и убийцы, и идолослужители, и всякий любящий и делающий неправду (Ап. 22:15)

[70]

Godoliasz, syn Achikama, powiedział do Jochanana, syna Kareacha: «Nie możesz popełnić takiego czynu, bo to, co mówisz o Izmaelu, jest kłamstwem» (Jr 40,16)

Но Годолия, сын Ахикама, сказал Иоанану, сыну Карея: не делай этого, ибо ты неправду говоришь об Исмаиле (Иер. 40:16)

[71]

Reszta Izraela nie będzie czynić nieprawości ani mówić kłamstwa. I nie znajdzie się w ich ustach zwodniczy język, gdy paść się będą i wylegiwać, a nie będzie nikogo, kto by [ich] przestraszył (So 3,13)

Остатки Израиля не будут делать неправды, не станут говорить лжи, и не найдется в устах их языка коварного, ибо сами будут пастись и покоиться, и никто не потревожит их (Соф. 3:13)

[72]

rzekli Azariasz, syn Hoszajasza, i Jochanan, syn Kareacha, oraz wszyscy ludzie zuchwali do Jeremiasza: «Kłamstwo głosisz! Nie posłał cię Pan, nasz Bóg, byś mówił: „Nie chodźcie do Egiptu, by się tam osiedlić!” (Jr 43,2)

тогда сказал Азария, сын Осаии, и Иоанан, сын Карея, и все дерзкие люди сказали Иеремии: неправду ты говоришь, не посылал тебя Господь Бог наш сказать: "не ходите в Египет, чтобы жить там"; (Иер. 43:2)

5. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przymiotnik „ложный” [kłamliwy]

[73]

Nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa jako świadek (Wj 20,16).

Не произноси ложного свидетельства на ближнего твоего (Исх. 20:16)

[74]

Jako świadek nie będziesz mówił przeciw bliźniemu twemu kłamstwa
(Pwt 5,20)

Не произноси ложного свидетельства на ближнего твоего
(Втор. 5:20)

[75]

Jeżeli władca zważa na kłamstwa, to wszyscy dworzanie nieprawą
(Prz 29,12)

Если правитель слушает ложные речи, то и все служащие у него
нечестивы (Притч. 29:12)

[76]

Co można oczyścić rzeczą nieczystą? Z kłamstwa jakaż może
wyjść prawda? (Syr 34,4)

От нечистого что может быть чистого, и от ложного что может
быть истинного? (Сир. 34:4)

6. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przymiotnik „лживый” [kłamliwy]:

[77]

On zaś odrzekł: "Wyjdę i stanę się duchem kłamstwa w ustach
wszystkich jego proroków". Wówczas rzekł: "Możesz zwieść, to ci się
uda. Idź i tak uczyn!". Dał więc Pan teraz ducha kłamstwa w usta tych
wszystkich twoich proroków. A na ciebie Pan ma zesłać nieszczęście"
(1 Krl 22,22-23).

Он сказал: я выйду и сделаюсь духом лживым в устах всех
пророков его. *Господь* сказал: ты склонишь его и выполнишь это; пойд
и сделай так. И вот, теперь попустил Господь духа лживого в уста
всех сих пророков твоих; но Господь изрёк о тебе недоброе (3Цар.
22:22-23).

7. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „обман” [oszustwo]

[78]

Prawo wypełni się bez kłamstwa, a mądrość jest wypełnieniem tego,
co mówią usta godne zaufania (Syr 34,8)

Закон исполняется без обмана, и мудрость в устах верных
совершается (Сир. 34:8)

[79]

Dlaczego więc buntuje się ten lud [jerozolimski] i trwa bez końca
w odstępstwie? Trzyma się kurczowo kłamstwa i nie chce się nawrócić?
(Jr 8,5)

Для чего этот народ, Иерусалим, находится в упорном
отступничестве? они крепко держатся обмана и не хотят обратиться
(Иер. 8:5)

8. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „неверность” [niewierność]
[80]

Ale jeżeli przez moje kłamstwo prawda Boża tym więcej się uwydatnia ku Jego chwale, jakim prawem jeszcze i ja mam być sądzony jako grzesznik? (Rz 3,7)

Ибо, если верность Божия возвышается моею неверностью к славе Божией, за что еще меня же судить, как грешника? (Рим. 3:7)

9. Czasownikowi „nie kłamać” odpowiada czasownik „не лгать” [nie kłamać], a jednocześnie rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь” i przymiotnikowi „fałszywy” – przymiotnik „ложный”

[81]

Prawdomówny świadek nie kłamie, kłamstwa szerzy świadek fałszywy (Prz 14,5)

Верный свидетель не лжет, а свидетель ложный наговорит много лжи (Притч. 14:5)

10. Związkowi wyrazowemu „fałszywy świadek” odpowiada rzeczownik „лжесвидетель”, a jednocześnie rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь”

[82]

Fałszywy świadek nie ujdzie karania, zginie – kto kłamstwem oddycha (Prz 19,9)

Лжесвидетель не останется ненаказанным, и кто говорит ложь, погибнет (Притч. 19:9)

[83]

Tymczasem arcykapłani i cała Wysoka Rada szukali fałszywego świadectwa przeciw Jezusowi, aby Go zgładzić. Lecz nie znaleźli, jakkolwiek występowało wielu fałszywych świadków. W końcu stanęli dwaj i zeznali: jakkolwiek występowało wielu fałszywych świadków. W końcu stanęli dwaj... (Mt 26, 59-60).

Первосвященники и старейшины и весь синедрион искали лжесвидетельства против Иисуса, чтобы предать Его смерти, и не находили; и, хотя много лжесвидетелей приходило, не нашли. Но наконец пришли два лжесвидетеля... (Мф. 26:59-60)

11. Związkowi wyrazowemu „fałszywi prorocy” odpowiada rzeczownik „лжепророки”
[84]

Znaleźli się jednak fałszywi prorocy wśród ludu tak samo, jak wśród was będą fałszywi nauczyciele, którzy wprowadzą wśród was zgubne herezje. Wyprą się oni Władcy, który ich nabył, a sprowadzą na siebie rychłą zgubę. A wielu pójdzie za ich rozpustą, przez nich zaś droga prawdy będzie obrzucona błuźnierstwami; (2P 2, 1-2)

Были и лжепророки в народе, как и у вас будут лжеучители, которые введут пагубные ереси и, отвергаясь искупившего их Господа, навлекут сами на себя скорую погибель (2Пет. 2:1-2).

12. Związkowi wyrazowemu „hołdować kłamstwu” odpowiada „действовать лживо”

[85]

Dlatego dam ich żony innym, ich pola zdobywcom. Albowiem od najmniejszego do największego wszyscy są chciwi zysku. Od proroka do kapłana – wszyscy hołdują kłamstwu (Jr 8,10)

За то жен их отдам другим, поля их – иным владетелям; потому что все они, от малого до большого, предались корыстолюбию; от пророка до священника – все действуют лживо (Иер. 8:10)

13. Związkowi wyrazowemu „fałszywi prorocy” odpowiada rzeczownik „лжепророку”

[86]

Strzeżcie się fałszywych proroków, którzy przychodzą do was w owczej skórze, a wewnątrz są drapieżnymi wilkami (Mt 7,15).

Берегитесь лжепророков, которые приходят к вам в овечьей одежде, а внутри суть волки хищные (Мф. 7:15)

14. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „лукавство”

[87]

a w ustach ich kłamstwa nie znaleziono: są nienaganni (Ap 14,5)

и в устах их нет лукавства; они непорочны пред престолом Божиим (Ап. 14:5)

15. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь”, a jednocześnie przymiotnikowi „kłamliwy” odpowiada przymiotnik „лживый”

[88]

Jak możecie mówić: „Jesteśmy mądrzy i mamy Prawo Pańskie?” Prawda, lecz w kłamstwo je obróciło kłamliwe pióro pisarzy (Jr 8,8)

Как вы говорите: «мы мудры, и закон Господень у нас»? А вот, лживая трость книжников и его превращает в ложь (Иер. 8:8)

[89]

Człowiekiem nikczemnym jest i nicponiem: kto chodzi z kłamstwem na ustach (Prz 6,12)

Человек лукавый, человек нечестивый ходит со лживыми устами (Притч. 6:12)

16. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь”, a jednocześnie przymiotnikowi „kłamliwy” odpowiada przymiotnik „ложный”

[90]

I rzekł Pan do mnie: «Prorocy ci głoszą kłamstwo w moje imię. Nie posłałem ich, nie dawałem poleceń ani nie przemówiłem do nich. Kłamliwe widzenia, zmyślane przepowiednie, urojenia swych serc – oto co wam przepowiadają (Jr 14,14)

И сказал мне Господь: пророки пророчествуют ложное именем Моим; Я не посылал их и не давал им повеления, и не говорил им; они возвещают вам видения ложные и гадания, и пустое и мечты сердца своего (Иер. 14:14)

17. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь”, a jednocześnie rzeczownikowi „kłamca” odpowiada rzeczownik „лжец”

[91]

Wy macie diabła za ojca i chcecie spełniać požądania waszego ojca. Od początku był on zabójcą i w prawdzie nie wytrzymał, bo prawdy w nim nie ma. Kiedy mówi kłamstwo, od siebie mówi, bo jest kłamcą i ojcem kłamstwa (J 8,44)

От дьявола вы, и он ваш отец: его желания исполняете вы охотно. Убийца он от начала жизни на земле. С истиной нет у него ничего общего – чужда она ему. Говоря ложь, он делает то, что ему свойственно, потому что по сути своей он лжец и отец лжи (Ин. 8:44)

18. Związkowi wyrazowemu „nauczyciel kłamstwa” odpowiada rzeczownik „лжеучитель”

[92]

<Starszy i dostojnik – to głowa; a ogon to prorok i nauczyciel kłamstwa> (Iz 9,14)

старец и знатный, – это голова; а пророк – лжеучитель есть хвост (Ис. 9:15)

19. Związkowi wyrazowemu „miasto kłamstwa” odpowiada „этот город должен быть наказан” [powinien być ukarany]

[93]

Bo to mówi Pan Zastępów: «Zetnijcie jej drzewa i usypcie wał dokoła Jerozolimy, bo to miasto kłamstwa, sama w nim nieprawość (Jr 6,6)

Ибо так говорит Господь Саваоф: рубите деревья и делайте насыпь против Иерусалима: этот город должен быть наказан; в нем всякое угнетение (Иер. 6:6)

20. Związkowi wyrazowemu „fałszywi bracia” odpowiada rzeczownik „лжебратия”

[94]

Często w podrózach, w niebezpieczeństwach na rzekach, w niebezpieczeństwach od zbójców, w niebezpieczeństwach od własnego narodu, w niebezpieczeństwach od pogan, w niebezpieczeństwach w mieście, w niebezpieczeństwach na pustkowiu, w niebezpieczeństwach na morzu, w niebezpieczeństwach od fałszywych braci (2 Kor 11,26)

много раз был в путешествиях, в опасностях на реках, в опасностях от разбойников, в опасностях от единоплеменников, в опасностях от язычников, в опасностях в городе, в опасностях в пустыне, в опасностях на море, в опасностях между лжебратиями,... (2 Кор. 11:26)

21. Przymiotnikowi „kłamliwy” odpowiada przymiotnik „ложный” i rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „обман” [oszustwo]

[95]

Oto się zwrócę przeciw tym, którzy prorokują sny kłamliwe – wyroczenia Pana – opowiadają je i zwodzą mój lud kłamstwami i chełpliwością. Nie posłałem ich ani nie dawałem polecenia; w niczym też nie są użyteczni dla tego narodu – wyroczenia Pana (Jr 23,32)

Вот, Я – на пророков ложных снов, говорит Господь, которые рассказывают их и вводят народ Мой в заблуждение своими обманами и обольщением, тогда как Я не посылал их и не повелевал им, и они никакой пользы не приносят народу сему, говорит Господь (Иер. 23:32)

22. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada rzeczownik „ложь” i czasownikowi „okłamywać” odpowiada czasownik „обманывать” [oszukiwać]

[96]

Bezceścicie Mnie przed ludem moim dla garści jęczmienia i kęsa chleba, zabijając dusze, które nie powinny umrzeć, a oszczędzając dusze, które nie powinny żyć, gdy okłamujecie mój lud, który chętnie słucha kłamstwa (Ez 13,19)

И бесславите Меня пред народом Моим за горсти ячменя и за куски хлеба, умерщвляя души, которые не должны умереть, и оставляя жизнь душам, которые не должны жить, обманывая народ, который слушает ложь (Иез. 13:19)

23. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada związek wyrazowy „делать забаву” [robić sobie zabawę]

[97]

I przychodzą do ciebie jak na zebranie ludowe, siadają przed tobą i słuchają twoich słów; jednakże według nich nie postępują, bo kłamstwa są w ich ustach, według nich oni postępują, a serce ich ciągnie ich do zysku (Ez 33,31)

И они приходят к тебе, как на народное сходбище, и садятся перед лицом твоим народ Мой, и слушают слова твои, но не исполняют их; ибо они в устах своих делают из этого забаву, сердце их увлекается за корыстью их (Иез. 33:31)

24. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przymiotnik „ложный” i przymiotnikowi „złudny” odpowiada przymiotnik „лживый” [kłamliwy]

[98]

Posążki bóstw natomiast mówią tylko brednie, wróżbici widzą tylko kłamstwa, i złudne są sny, które wyjaśniają, pocieszają zwodniczo. Dlatego pójdą dalej, podobni do trzody błędzącej ciągle, bo nie ma pasterza (Za 10,2)

Ибо терафимы говорят пустое, и вещуны видят ложное и рассказывают сны лживые; они утешают пустотою; поэтому они бродят как овцы, бедствуют, потому что нет пастыря (Зах. 10:2)

25. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przysłówek „неложно” [niekłamliwie]
[99]

Co do was, to namaszczenie, które otrzymaliście od Niego, trwa w was i nie potrzebujecie pouczenia od nikogo, ponieważ Jego namaszczenie poucza was o wszystkim. Ono jest prawdziwe i nie jest kłamstwem. Toteż trwajcie w nim tak, jak was nauczył (1 J 2,27)

Впрочем, помазание, которое вы получили от Него, в вас пребывает, и вы не имеете нужды, чтобы кто учил вас; но как самое сие помазание учит вас всему, и оно истинно и неложно, то, чему оно научило вас, в том пребывайте (1Ин. 2:27)

26. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada związek wyrazowy „не лгать” [nie kłamać]

[100]

Natomiast jeżeli żywicie w sercach waszych gorzką zazdrość i skłonność do kłótni, to nie przechwalajcie się i nie sprzeciwiajcie się kłamstwem prawdzie! (Jk 3,14)

Но если в вашем сердце вы имеете горькую зависть и сварливость, то не хвалитесь и не лгите на истину (Иак. 3:14)

27. Związkowi wyrazowemu „przysięgać przewrotnie na kłamstwo” odpowiada „ложно кляться”

[101]

Ale przyjdzie na nich kara słuszną za jedno i drugie, że źle myśleli o Bogu, trzymając się bożków, i że gardząc uczciwością, przysięgali przewrotnie na kłamstwo (Mdr 14,30)

Но за то и другое придет на них осуждение, и за то, что нечестиво мыслили о Боге, обращаясь к идолам, и за то, что ложно клялись, коварно презирая святое (Прем. 14:30)

28. Związkowi wyrazowemu „fałszywi apostołowie” odpowiada rzeczownik „лжеапостолы”

[102]

Ci fałszywi apostołowie to podstępni działacze, udający apostołów Chrystusa. I nic dziwnego. Sam bowiem szatan podaje się za anioła światłości. Nic przeto wielkiego, że i jego słudzy podszywają się pod sprawiedliwość. Ale skończą według swoich uczynków (2 Kor 11,13-15)

Ибо таковые лжеапостолы, лукавые делатели, принимают вид Апостолов Христовых. И неудивительно: потому что сам сатана принимает вид Ангела света, а потому не великое дело, если и служители его принимают вид служителей правды; но конец их будет по делам их (2Кор. 11:13-15).

29. Związkowi wyrazowemu „falszywi mesjasze” odpowiada rzeczownik „лжехристы” [103]

Powstaną bowiem falszywi mesjasze i falszywi prorocy i działać będą wielkie znaki i cuda, by w błąd wprowadzić, jeśli to możliwe, także wybranych (Mt 24,24).

Ибо восстанут лжехристы и лжепророки, и дадут великие знамения и чудеса, чтобы прельстить, если возможно, и избранных (Мф. 24:24)

30. Rzeczownikowi „kłamstwo” odpowiada przysłówek „несправедливо” [niesprawiedliwie]

[104]

Wszystkie przykazania Twoje są wierne; gdy kłamstwem mnie prześladują – pomóż mi! (Ps 119,86)

Все заповеди Твои – истина; несправедливо преследуют меня: помоги мне; (Пс. 118:86)

31. Czasownikowi „okłamywać” odpowiada czasownik „говорить ложь” [105]

Nie okłamujcie się nawzajem, boście zwlekli z siebie dawnego człowieka z jego uczynkami (Kol 3,9)

не говорите лжи друг другу, совлекшись ветхого человека с делами его (Кол. 3:9)

Podsumowanie

Kłamanie we współczesnym świecie stało się normą. Kultura czasami wymaga kłamania i usprawiedliwia je. Religia potępia kłamstwo, co zostało przedstawione w licznych cytatach z Biblii. Biblia wskazuje, czym jest kłamstwo, jakie może być, do czego może doprowadzić człowieka. Te same wątki występują w tekstach w języku polskim i rosyjskim.

Analizując oba teksty, widzimy zbieżność – w większości przypadków polskiemu leksemowi „kłamstwo” odpowiada rosyjski leksem „ложь”. Zdarzają się inne sposoby tłumaczenia za pomocą innych leksemów, form gramatycznych. Podana analiza może być przydatna również dla tłumaczy języka rosyjskiego.

Bibliografia

- Draguła, A. (2017). „Kwiat pokajania”, czyli o wielkopostnej pokucie. Pobrane z: <https://wiesz.pl/2017/03/10/kwiat-pokajania-czyli-o-wielkopostnej-pokucie/>.
- Анатомия лжи. (2019). Pobrane z: <https://pravlife.org/ru/content/anatomiya-lzhivosti>.
- Ложь в свете Библии. Pobrane z: http://uspenie-kamishin.prihod.ru/tak_govorit_biblija/vie/w/id/1153989.
- О лжи. (2014). Pobrane z: <https://www.pravoslavie.ru/74423.html>.
- Патриарх Кирилл на Радоницу призвал молиться о «неприступности священных рубежей» России. (2022). Pobrane z: <https://tass.ru/obschestvo/14538407>.
- Святейший патриарх Кирилл: ложь – это дьявольское дело. (2012). Pobrane z: <https://www.pravoslavie.ru/51917.html>.

Spis skrótów

- 1 J (1 List św. Jana Apostoła) – 1 Ин. (Первое послание Иоанна)
2 Krl (1 Księga Królewska) – 1 Цар. (Первая книга Царств)
2 Kor – 2 list do Koryntian – 2 Кор. (Второе послание к коринфянам)
2 Krl (2 Księga Królewska) – 2 Цар. (Вторая книга Царств)
2 Krm (2 Księga Kronik) – 2 Пар. (Вторая книга Паралипоменон (Хроник))
2 P (2 List św. Piotra) – 2 Пет. (Второе послание Петра)
2 Tes. (2 List św. Pawła Apostoła do Tesaloniczan – 2 Фес. (Второе послание к фессалоникийцам)
Ap (Apokalipsa św. Jana) – Ап. (Апокалипсис Иоанна Богослова)/Откр. (Откровение Иоанна Богослова)
Dn (Księga Daniela) – Дан. (Книга пророка Даниила)
Ef (List do Efezjan) – Ефес. (Послание к ефесянам)
Ez (Księga Ezechiela) – Иез. (Книга пророка Иезекииля)
Hi (Księga Hioba) – Иов. (Книга Иова)
Iz (Księga Izajasza) – Ис. (Книга прорка Исайи)
J (Ewangelia wg św. Jana) – Ин. (Евангелие от Иоанна)
Jdt (Księga Judyty) – Иудифь. (Книга Иудифи)
Jk (List św. Jakuba Apostoła) – Иак. (Послание Иакова)
Jr (Księga Jeremiasza) – Иер. (Книга пророка Иеремии)
Kol. (List do Kolosan) – Кол. (Апостола Павла послание к колоссянам)
Mdr (Księga Mądrości) – Прем. (Книга премудрости Соломона)
Mi (Księga Micheasza) – Мих. (Послание пророка Михея)
Mt (Ewangelia wg św. Mateusza) – Мф. (Евангелие от Матфея)
Oz (Księga Ozeasza) – Ос. (Книга пророка Осии)
Prz (Księga Przysłów) – Притч. (Книга притчей Соломоновых)
Ps (Księga Psalmów) – Пс. (Псалтирь)
Pwt (Księga Powtórzonego Prawa) – Втор. (Второзаконие)
Rz (List św. Pawła Apostoła do Rzymian) – Рим. (Послание к римлянам)
So (Księga Sofoniasza) – Соф. (Книга пророка Софонии)
Syr. (Mądrość Syracha) – Сир. (Книга премудрости Иисуса, сына Сирахова)
Wj (Księga Wyjścia) – Исх. (Книга Исход)
Za (Księga Zachariasza) – Зах. (Книга пророка Захарии)